

Offisielt dato:	Journal Nr:	Arkiv
8/1-26	5	98422

NORSK VANN BA
Vangsvegen 143
2321 HAMAR

Oslo, 08.01.2026

Deres ref.:
98422EL/2025/32

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8457

Saksbehandler:
Marita Lervik-Mthethwa

Svar på henvendelse om hvilke krav som gjelder for slambehandling i integrerte biogassanlegg

Vi viser til brev fra Norsk Vann datert 4. august 2025 angående Miljødirektoratets vurdering av om slambehandling i biogassanlegg som er en integrert del av kommunale avløpsrensaneanlegg omfattes av avløpsdirektivet eller industriutslippsdirektivet (IED).

I brevet ber Norsk Vann om at Miljødirektoratet gjør en fornyet vurdering av reguleringen av henholdsvis integrerte biogassanlegg som kun behandler eget slam, og integrerte biogassanlegg som mottar avløpsslam fra andre. Vår vurdering av dette følger nedenfor.

Rettslig utgangspunkt

Avløpsslam fra rensing av kommunalt avløpsvann som samles opp for behandling i biogassanlegg, er å anse som avfall etter forurensningsloven § 27 første ledd fordi dette er stoff som må anses kassert eller som anlegget har til hensikt å kassere. Behandling av slikt avløpsslam er derfor en form for biologisk avfallsbehandling, som i utgangspunktet omfattes av virkeområdet til IED med tilhørende BAT-konklusjoner for avfallsbehandling i WT-BREF, se forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I pkt. 5.3. Etter vedlegg I pkt. 5.3. omfattes imidlertid ikke aktivitet som er dekket av avløpsdirektivet. Spørsmålet er derfor om behandling av avløpsslam i biogassanlegg som er integrert i avløpsrensaneanlegg anses for å være dekket av avløpsdirektivet.

Vurdering om reguleringen av behandling av eget avløpsslam i integrert biogassanlegg

Avløpsdirektivet regulerer utslipp fra avløpsrensaneanlegg av kommunalt avløpsvann. Selv om avløpsdirektivet i liten grad direkte regulerer slambehandling i biogassanlegg som er integrerte i avløpsrensaneanleggene, regulerer direktivet utslipp av stoffer som nitrogen og fosfor før utslipp til resipient. Ettersom nitrogen og fosfor i rejektivannet fra de integrerte biogassanleggene på denne måten reguleres i avløpsdirektivet før utslipp til resipient, er slik slambehandling etter vår vurdering mest nærliggende å anse som å være omfattet av avløpsdirektivet.

Dermed faller denne aktiviteten etter vår vurdering utenfor virkeområdet til IED, og det er av den grunn ikke påkrevd at den reguleres i tråd med BAT-konklusjonene for avfallsbehandling i WT-BREF.

Vurdering om reguleringen av behandling av eksternt avløpsslam

Avløpsslam som samles opp for behandling i biogassanlegg er som nevnt over å anse som avfall. Dersom avløpsrensaneanlegg behandler oppsamlet avløpsslam som mottas fra eksterne avsendere, eller behandler annet type avfall enn avløpsslam, er ikke aktiviteten til det integrerte biogassanlegget begrenset til å håndtere avløpsslam som skriver seg fra avløpsrensaneanleggets egen rensing av kommunalt avløpsvann. Behandling av andres avfall i integrerte biogassanlegg er etter vår vurdering på generelt grunnlag å anse som avfallsbehandling som skal likebehandles med øvrige biogassanlegg. Det innebærer at slik aktivitet som hovedregel må reguleres som IED-virksomhet som omfattes av BAT-konklusjonene for avfallsbehandling, dersom det integrerte biogassanlegget har en behandlingsskapasitet over kapasitetsgrensen i WT-BREF. Nedstrøms rensing, det vil si rensing på avløpsrensaneanlegget, kan tas i betraktning når det settes utslippsgrenser for rejektstrømmen fra det integrerte biogassanlegget.

Miljødirektoratet finner grunn til å bemerke at biogassanlegg som er integrert i avløpsrensaneanlegg og som behandler avløpsslam mottatt utenfra, ikke nødvendigvis kan anses som tilstrekkelig strengt miljømessig regulert gjennom dagens avløpsregulering. Kun et fåtall avløpsrensaneanlegg har per i dag krav om nitrogenfjerningstrinn. Vi har ved flere tilfeller sett at avløpsrensaneanlegg med integrerte biogassanlegg som behandler store mengder eksternt slam har større utslipp av nitrogen enn det som var forventet da tillatelsen til avløpsrensaneanlegget ble gitt. Dette skyldes at avløpsrensaneanleggets belastning som regel har blitt fastsatt basert på antall tilknyttede personer eller målt organisk belastning inn til anlegget, uten å ta hensyn til tilførsel av substrater som tilføres via rejektvann fra det integrerte biogassanlegget.

Vurdering om mottak av begrensede mengder eksternt avløpsslam

En del avløpsrensaneanlegg med integrerte biogassanlegg som har som hovedaktivitet å behandle avløpsslam oppstått internt på anlegget, tar også imot og behandler begrensede mengder eksternt avløpsslam. Så lenge mengden eksternt avløpsslam som mottas og behandles er av et så begrenset omfang at det ikke utgjør en nevneverdig andel av den totale slambehandlingsaktiviteten på det integrerte biogassanlegget, er det vår vurdering at slambehandlingen anses som omfattet av avløpsdirektivet og ikke IED. Dette kan for eksempel gjelde situasjoner der anlegget tar imot eksternt slam som en beredskapsløsning, dersom andre anlegg i regionen har driftsproblemer eller lignende, eller hvis anlegget regelmessig behandler eksternt avløpsslam i så lite omfang at det ikke utgjør en nevneverdig andel av den totale slambehandlingsaktiviteten på anlegget.

Vi gjør oppmerksom på at den rettslige reguleringen av biogassanlegg som er integrerte i avløpsrensaneanlegg må vurderes konkret fra sak til sak. I situasjoner der mottak av eksternt avløpslam er av et omfang som innebærer at det er tvilsomt om anlegget omfattes av IED eller ikke, vil et relevant moment være i hvilken grad mottaket av eksternt avløpslam fra andre innebærer økt forurensning til resipient fra det aktuelle avløpsrensaneanlegget.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Elisavet Veliou
seksjonssjef

Marita Lervik-Mthethwa
seniorrådgiver